

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องความคิดเห็นของครูสุขศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูสุขศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสุขศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษา ระหว่างครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครูสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 219 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา 198 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.41 จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า ร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที่

สรุปผลการวิจัย

1. ครูสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี วุฒิกการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกพลศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายน้อย สอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายระดับชั้นเดียว จำนวนคาบที่สอน 10 - 18 คาบ/สัปดาห์ และมีงานอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากสอนวิชาสุขศึกษา จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องที่สอนมากกว่า 40 คน นอกจากนี้ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่เคยเข้ารับการประชุมอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาด้านต่าง ๆ ของครูสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

ครูสุขศึกษามีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ด้านเตรียมการสอนวิชาสุขศึกษา ด้าน

กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ด้านวิธีสอนวิชาสุขศึกษา ด้านการประเมินผล การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ด้านสื่อการเรียนวิชาสุขศึกษา และด้านการบริหารการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษา ส่วนด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษาพบว่าอยู่ในระดับน้อย

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชา สุขศึกษาด้านต่าง ๆ ระหว่างครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกับครูสุขศึกษาที่มี ประสบการณ์การสอนมากพบว่า

ครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกับครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การ สอนมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ในด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษา เตรียมการสอนวิชาสุขศึกษา กิจกรรม การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา วิธีสอนวิชาสุขศึกษา การประเมินผลการเรียนการสอนวิชา สุขศึกษา สื่อการเรียนวิชาสุขศึกษา และด้านการบริหารการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา โดยครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนน้อย มีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่า สำหรับ ด้าน เนื้อหาวิชาสุขศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชา สุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัย อภิปรายผลการวิจัยเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษามีความ คิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษาอยู่ในระดับน้อย หรือไม่นับว่าเป็นปัญหาสำคัญมากนักอยู่เพียงด้านเดียว ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะ ปัจจุบันกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงและให้ ครูสุขศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ มาร่วมกันจัดทำจุดประสงค์การเรียนวิชาสุขศึกษา โดยมี การประชุมและจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้อีกครั้งทุกปี ครูสุขศึกษาได้นำจุดประสงค์การ

การเรียนรู้ที่ทำเสร็จแล้วไปใช้ในโรงเรียนของคนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ในหนังสือคู่มือครูที่ใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนวิชาสุขศึกษาทุกเล่มมีการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้อยู่ในแผนการสอนของทุกบทเรียน ซึ่งครูสามารถเลือกนำไปใช้ในการสอนได้ตามความเหมาะสมอีกด้วย จึงเห็นได้ว่าในเรื่องจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาสุขศึกษานั้น ครูสุขศึกษามีความสะดวกที่จะนำไปใช้ในการสอน สำหรับเรื่องความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักสูตรวิชาสุขศึกษานั้นจากการวิจัยของชัยยุทธ กุลตั้งวัฒนา (2528 : 57) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูสุขศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 พบว่า ครูสุขศึกษามีความคาดหวังว่าโรงเรียนสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาสุขศึกษาได้ในระดับมาก จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูสุขศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษาได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ครูสุขศึกษามีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษาในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยปัญหาด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษา เป็นรายชื่อในเรื่องต่าง ๆ พบว่าเรื่อง ไม่ได้รับการอบรมชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นข้อเดียวที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เรื่องนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ได้แก่ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรของกรมวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา และหน่วยศึกษานิเทศก์ของกรมพลศึกษามีได้จัดให้มีการอบรมชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในเรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับหลักสูตรให้แก่ครูสุขศึกษาได้รับทราบ รวมทั้งครูสุขศึกษาอาจไม่ได้รับความสะดวกในการที่จะศึกษารายละเอียดของหลักสูตรจากหนังสือหลักสูตรคู่มือการใช้หลักสูตร รวมถึงเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรอื่น ๆ จึงอาจเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นได้

2. ด้านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา เรื่องที่ครูสุขศึกษามีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับมากได้แก่ เนื้อหาวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายบางรายวิชาซ้ำซ้อนกัน ปัญหานี้เมื่อผู้วิจัยได้พิจารณาจากหนังสือเรียนบางเล่ม พบว่ามีเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันจริง เช่น บทเรียนเกี่ยวกับเรื่องบุหรี่ปุหรี่ในรายวิชา พ 402 และ พ 606 มีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนกันหรือใกล้เคียงกัน

โดยกล่าวถึงสารประกอบในควีนนุทรี โทษของการสูบบุหรี่ วิธีการหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ด้วยกันทั้ง 2 รายวิชา แต่เมื่อพิจารณาจากคำอธิบายรายวิชา พ 402 ในหลักสูตรวิชา สุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่องนุทรีเขียนไว้ว่า "โทษของการสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การใช้ยาบำรุงกำลังที่มีต่อสุขภาพสาเหตุที่เสพติด และวิธีหลีกเลี่ยงการเสพติด เหล่านี้ย่อมมีเหตุผล" ส่วนคำอธิบายรายวิชา พ 606 ในเรื่องนุทรีเขียนไว้ว่า "รู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการสูบบุหรี่ และการดื่มสุรากับโรคภัยไข้เจ็บ สามารถงดเว้นหรือหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่และการดื่มสุราได้" จึงเห็นได้ว่าเนื้อเรื่องในหนังสือเรียนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อยู่ในรายวิชา พ 402 เท่านั้น และไม่ตรงกับรายวิชา พ 606 ซึ่งต้องการเน้นเรื่องการสูบบุหรี่กับโรคภัยไข้เจ็บมากกว่า เนื้อหาวิชาในหนังสือเรียนทั้ง 2 รายวิชาจึงซ้ำซ้อนกัน และในการจัดการเรียนการสอนครูสุขศึกษามักจะนำเนื้อหาจากหนังสือเรียนมาใช้สอนโดยไม่คำนึงถึง เนื้อหาวิชาจากคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร เมื่อครูสุขศึกษานำเนื้อหาในหนังสือเรียนที่มีความซ้ำซ้อนกันดังกล่าวข้างต้นมาใช้สอน ครูสุขศึกษาจึงมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายบางรายวิชาซ้ำซ้อนกัน และมีปัญหาอยู่ในระดับมาก

3. ด้านวิธีสอนวิชาสุขศึกษา ในรายข้อมี เรื่องที่ครูสุขศึกษามีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับมาก 2 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นดังนี้

3.1 ปัญหาเรื่องความไม่สะดวกในการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่

เรื่องนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่นั้น เป็นการดำเนินงานที่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าและต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างทั้งระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ การควบคุมนักเรียน การจัดหายานพาหนะ ความปลอดภัยในการเดินทาง การติดต่อนัดหมายสถานที่ไว้ล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายของนักเรียน และเวลาในการพานักเรียนไปทัศนศึกษา การดำเนินงานที่ต้องอาศัยการเตรียมงานและปัจจัยหลายอย่าง เช่นนี้ย่อมทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคขึ้น ดังจะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการจัดพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ดังนี้

ประหยัด สายวิเชียร (2519 : 29) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์ของแหล่งชุมชน ประกอบการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงใหม่ พบปัญหาและอุปสรรค

ในการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ได้แก่

1. ระเบียบการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ยุ่งยาก
2. ระเบียบการเข้าศึกษาของแหล่งความรู้ชุมชนยุ่งยาก
3. การควบคุมนักเรียนยุ่งยาก
4. ไม่มีใครมีเวลาเตรียมการและพานักเรียนไป
5. ค่าใช้จ่ายสูง
6. จำนวนนักเรียนมากเกินไป

จากผลการวิจัยดังกล่าว ย่อมแสดงว่าในการจัดพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ มีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ซึ่งการจัดพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ในวิชาต่าง ๆ จะมีการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน ดังนั้นในการจัดพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ประกอบการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ครูสุขศึกษาจึงมีความเห็นว่าความไม่สะดวกในการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับมาก

3.2 ปัญหาเรื่องความไม่สะดวกในการเชิญวิทยากรมาบรรยาย เรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นการนำแหล่งความรู้ประเภทบุคคล จากภายนอกเข้ามาในโรงเรียน ซึ่งต้องมีการดำเนินงานหลายอย่าง เริ่มตั้งแต่การวางแผน การทำหนังสือติดต่อเพื่อเชิญวิทยากร การจัดเตรียมนักเรียน สถานที่ และเวลาในการเข้าฟัง ตลอดจนค่าตอบแทนวิทยากร เมื่อมีการจัดดำเนินงานหลายขั้นตอนดังกล่าวอาจทำให้ครูสุขศึกษาประสบปัญหาได้ ดังได้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเชิญวิทยากร ต่อไปนี้

ประหยัด สายวิเชียร (2519 : 54) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์ของแหล่งชุมชน ประกอบการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการฟังวิทยากรคือ ไม่มีชั่วโมงพิเศษเพื่อฟังวิทยากร ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับวิทยากร และ ภิญโญ ดันพิทยคุปต์ (2215 : 58) ได้ศึกษา การใช้แหล่งความรู้ในชุมชนในการสอน ประวัติศาสตร์ไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบปัญหาและอุปสรรคในการเชิญวิทยากรมาบรรยายคือ ไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับวิทยากร และไม่มีชั่วโมงพิเศษเพื่อฟังวิทยากร เช่นเดียวกัน

จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงว่าในการ เชิญวิทยากรมาบรรยายมีปัญหาและอุปสรรค ในเรื่อง ค่าใช้จ่ายสำหรับวิทยากรและไม่มีชั่วโมงพิเศษเพื่อฟังวิทยากร ดังนั้นในการสอน วิชาสุขศึกษาจึงอาจประสบปัญหาในการ เชิญวิทยากร เช่นเดียวกัน จึง เป็นเหตุให้ครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นว่าความไม่สะดวกในการ เชิญวิทยากรมาบรรยาย เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการบริหารการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา เรื่องที่ครูสุขศึกษา มีความคิดเห็นว่า มีปัญหาในระดับมากได้แก่ ไม่ได้รับคำแนะนำในการสอนวิชาสุขศึกษาจากศึกษานิเทศก์ทางด้านสุขศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่ครูสุขศึกษาไม่ได้รับคำแนะนำ เนื่องจาก ศึกษานิเทศก์ทางด้านสุขศึกษามีจำนวนน้อย แม้จะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้ เทศทางด้านสุขศึกษา โดยตรงในกรุงเทพมหานครถึง 2 หน่วยงาน คือ ศึกษานิเทศก์สังกัดกรมสามัญศึกษา มีศึกษานิเทศก์ทางด้านสุขศึกษา 2 คน และศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษา มีศึกษานิเทศก์ทางด้านสุขศึกษา 4 คน สำหรับศึกษานิเทศก์สังกัดกรมสามัญศึกษาคือ นิเทศงานสุขศึกษาทั้งในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้วย ส่วนศึกษานิเทศก์สังกัดกรมพลศึกษาคือ นิเทศงานสุขศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษาอีกด้วย จึง เห็นได้ว่าจำนวนศึกษานิเทศก์ทางด้านสุขศึกษาที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนถึง 98 โรงเรียน เป็นเหตุให้ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถให้คำแนะนำแก่ครูสุขศึกษาอย่างทั่วถึง

5. จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอน วิชาสุขศึกษาในด้านต่าง ๆ ระหว่างครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกับครูสุขศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนมาก พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านวัตถุประสงค์วิชาสุขศึกษา เครื่องมือการสอนวิชาสุขศึกษา กิจกรรมการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษา วิธีสอนวิชาสุขศึกษา การประเมินผลการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา สื่อ การเรียนวิชาสุขศึกษา และการบริหารการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาโดยครูสุขศึกษาที่มี ประสบการณ์การสอนน้อยมีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่าครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์ การสอนมาก ส่วนด้านเนื้อหาวิชาพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอยู่เพียงด้านเดียว ผู้วิจัย มีความเห็นว่าอาจเป็นเพราะสาเหตุ ดังต่อไปนี้

5.1 ครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนมากได้สอนมาเป็นเวลานานจึงมีโอกาสปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนเพื่อทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งเรื่องประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษานั้น ปราณี สวัสดิ์ (2525 : 80 - 81) ได้ศึกษาประสิทธิผลการสอนวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนประมาณค่าประสิทธิผลการสอนวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนประมาณค่าประสิทธิผลการสอนวิชาสุศึกษาของครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนวิชาสุศึกษา 5 - 9 ปี สูงกว่า ครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 4 ปี จากผลการวิจัยนี้แสดงว่าครูสุศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนมากมีการจัดดำเนินการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีซึ่งการสอนที่มีประสิทธิผลของครูจะส่งผลถึงความสนใจ และเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียนครูจึงมีกำลังใจที่จะพัฒนาการสอนของตนอยู่เรื่อย ๆ ดังนั้นปัญหาในการสอนจึงลดน้อยลง

5.2 ครูสุศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนมากเคยสอนวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 มาแล้ว ส่วนครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย เคยสอนเฉพาะหลักสูตรสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เท่านั้น การที่ครูสุศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนมากได้เคยสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2518 มาแล้ว จึงมีประสบการณ์ในเรื่องการสอนวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งทางด้านเนื้อหาวิชา วิธีสอน การประเมินผลการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนวิชาสุศึกษาและอื่น ๆ มาแล้ว จึงสามารถนำประสบการณ์เหล่านี้มาประยุกต์ใช้กับหลักสูตรสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้ดีเนื่องจากหลักสูตรวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ส่วนใหญ่ปรับปรุงมาจากหลักสูตรสุศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 นอกจากนี้แล้วในการสอนวิชาสุศึกษาตามหลักสูตร พุทธศักราช 2518 ซึ่งเป็นหลักสูตรวิชาสุศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ประกาศใช้เป็นครั้งแรก พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรดังที่สุรศักดิ์ สุรโยธี (2518 : 43 - 46) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาของครูพลานามัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหมวดวิชาพลานามัยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 11 พบปัญหาในการสอนวิชาสุศึกษา คือ ขาดอุปกรณ์การสอน และเวลาเรียนน้อยเกินไป การเตรียมบุคลากรไม่พร้อม เอกสารคู่มือ

หลักสูตรไม่เพียงพอ ศึกษานิเทศก์ไม่เคยไปนิเทศเลย และธีร ศรแก้ว (2519 : 59-62) ได้ทำการวิจัย เรื่องปัญหาของครูพลานามัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหมวดวิชาพลานามัย ประโยชน์มัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 9 พบปัญหาในการสอนวิชาสุขศึกษาคือ กำหนดคาบสอนไว้น้อยอยู่ในขณะที่เนื้อหาวิชามาก การเตรียมบุคลากร คู่มือเอกสารและประมวลการสอนไม่พร้อม อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ครูที่สอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประสบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย เมื่อพบปัญหาและอุปสรรคเช่นนี้ครูสุขศึกษาจึงต้องหา ทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ให้ลดน้อยลง และเมื่อครูสุขศึกษาที่เคยสอนวิชาสุขศึกษา ในหลักสูตร พุทธศักราช 2518 มาสอนวิชาสุขศึกษาหลักสูตร พุทธศักราช 2524 ย่อมนำวิธีการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากหลักสูตร เดิมมาใช้กับหลักสูตรสุขศึกษาที่ใช้อยู่ใน ปัจจุบัน ทำให้ปัญหาในการสอนลดน้อยลง และน้อยกว่าครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนน้อย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาสุขศึกษา คือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา และหน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษา ควรได้มีการประสานงานกัน เพื่อจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ให้กับครูที่สอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาและหน่วยศึกษานิเทศก์กรมพลศึกษาที่ทำหน้าที่นิเทศวิชาสุขศึกษา ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนวิชาสุขศึกษา ในเรื่องที่ครูประสบปัญหา เช่น การผลิตสื่อการเรียนวิชาสุขศึกษา การประเมินผลการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษา เทคนิคการสอนวิชาสุขศึกษา การบริหารการเรียนการสอนวิชา สุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นต้น
3. เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศวิชาสุขศึกษามีน้อย จึงควรเพิ่มบุคลากร ทำหน้าที่นิเทศวิชาสุขศึกษาให้มากขึ้น รวมทั้ง โรงเรียนควรนำระบบการนิเทศภายใน โรงเรียนมาใช้อย่างทั่วถึงทุกวิชา

4. การตรวจหนังสือเรียนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมวิชาการในครั้งต่อไป ควรจะได้พิจารณาขอให้เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนระหว่างรายวิชาต่าง ๆ โดยคำนึงถึงคำอธิบายรายวิชาจากหลักสูตรวิชาสุขศึกษา

5. เนื่องจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เพิ่มเริ่มใช้และการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นระดับสุดท้ายของหลักสูตร โรงเรียนควรจัดครูสุขศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนมากเป็นผู้สอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของครูสุขศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษาอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะ เช่น ด้านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา การประเมินผลการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา สื่อการสอนวิชาสุขศึกษา ฯลฯ

3. ในระยะ 4 - 5 ปี ข้างหน้า ควรมีการติดตามผลการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย